

IDRÆTSFACILITETER I HALSNÆS KOMMUNE

Faciliteter, foreninger og brugerbehov på
idrætsområdet i Halsnæs Kommune

Afslutningsnotat / 2015

Maja Pilgaard & Peter Forsberg

Idrættens
Analyseinstitut

IDRÆTSFACILITETER I HALSNÆS KOMMUNE

Faciliteter, foreninger og brugerbehov på
idrætsområdet i Halsnæs Kommune.

Afslutningsnotat

Titel

Idrætsfaciliteter i Halsnæs Kommune. Faciliteter, foreninger og brugerbehov på idrætsområdet i Halsnæs Kommune. Afslutningsnotat

Forfatter

Maja Pilgaard og Peter Forsberg

Øvrige bidragydere

Henrik H. Brandt

Rekvirent

Halsnæs Kommune

Layout

Idrættens Analyseinstitut

Forsidefoto

Halsnæs Kommune

Print

Mercoprint Digital A/S

Udgave

2. udgave, København, december 2015

ISBN

978-87-93375-07-9 (elektronisk udgave)

978-87-93375-08-6 (trykt udgave)

Udgiver

Idrættens Analyseinstitut

Kanonbådsvej 4A

DK-1437 København K

T: +45 3266 1030

E: idan@idan.dk

W: www.idan.dk

Gengivelse af denne rapport er tilladt med tydelig kildehenvisning.

Indhold

Indledning.....	6
Resumé	7
Relativt lav idrætsdeltagelse blandt borgerne i Halsnæs Kommune	7
Befolkningens idrætsvaner varierer gennem livet	10
Bedre udnyttelse af idrætsfaciliteter i Halsnæs Kommune.....	14
Udvikling af eksisterende idrætsfaciliteter	15
Foreningsidrættens vilkår og potentialer i Halsnæs Kommune	16
Anbefalinger	18
Udvikling af idræts- og foreningslivet i Halsnæs Kommune.....	18
Skab liv og sammenhængskraft i eksisterende idrætsanlæg	18
Fokus på organisering og samarbejdsrelationer på idrætsområdet	18
Tilførelse af flere udviklingskompetencer til idrætsområdet	19
Nye brugergrupper i dagtimerne	19
Sats på seniorer som kernemålgruppe i dagtimerne	19
Åbne faciliteter for unge i eftermiddagstimerne	20
Skab seriøse tilbud til de 'useriøse'	20
Sats på langsigtet kulturændring i mændenes miljøer	21
Kapacitetsudnyttelse i eksisterende idrætsanlæg	21
Overvej kortere sæsonbookinger	21
Arbejd med bedre udnyttelse af bookede tider	22
Faciliteterne som 'nyt' mødested i uge 13-40?	22
Renovering og optimering af eksisterende anlæg.....	22
Udnyt styrkerne ved den attraktive natur.....	23
Skab bedre samspil mellem faciliteter og natur.....	24

Indledning

Idrættens Analyseinstitut (Idan) og Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund (CISC) ved Syddansk Universitet har i perioden fra december 2014 til juni 2015 gennemført en undersøgelse for Halsnæs Kommune af idrætsområdet i kommunen.

Undersøgelsen, 'Idrætsfaciliteter i Halsnæs Kommune. Faciliteter, foreninger og brugerbehov på idrætsområdet i Halsnæs Kommune', har til formål at skabe et overblik over idrætsområdet i kommunen med afsæt i faciliteter og steder/udeområder til idræt og motion. Undersøgelsen giver desuden overblik over foreninger, institutioner og borgernes ønsker på idrætsområdet i forhold til faciliteter og deltagelse i idræt og motion.

Undersøgelsen skal dels indgå i Halsnæs Kommunes arbejde med at udvikle og vedtage en egentlig idrætsstrategi, dels skabe fundamentet for en strategisk tilgang til et bredere og mere engagerende idrætsliv i kommunen.

Hovedrapporten indeholder syv delanalyser og er delt i to:

- **Delanalyse 1-3** er baseret på kommunale data, tal, politikker og interviews. De tre delanalyser beskriver henholdsvis Halsnæs Kommunes demografi, geografi og idrætsfaciliteter (delanalyse 1), økonomien på idrætsområdet (delanalyse 2) samt en sammenstilling af forhold i Halsnæs med en række andre kommuner (delanalyse 3).
- **Delanalyse 4-7** bygger på nye data indsamlet til denne rapport. De fire delanalyser sætter fokus på brug og benyttelse af udvalgte idrætsfaciliteter (delanalyse 4), kortlægger og beskriver henholdsvis skolebørns og voksnes idrætsvaner (delanalyse 5 og 6) samt giver en opdatering på idrætsforeningernes tilstand i kommunen (delanalyse 7). Delanalyse 7 indeholder desuden en facilitetsbrugerundersøgelse blandt idrætsforeninger og folkeskoler/øvrige kommunale institutioner.

Dette afslutningsnotat samler de væsentligste pointer fra de mange delanalyser og skaber et helhedsbillede af de mest centrale forhold i Halsnæs Kommune. Notatet kan læses særskilt, og selve hovedrapporten kan fremadrettet bruges som opslagsværk med dokumentation og yderligere baggrund for pointerne i dette notat. Vi anbefaler dog, at begge rapporter læses samlet.

Afslutningsnotatet afsluttes med en række anbefalinger, som primært kredser om to hovedområder:

- Perspektiver for udvikling af idræts- og foreningslivet i forhold til tendenserne på idræts- og bevægelsesområdet og for forbedret samspil mellem forskellige aktører på idrætsområdet i Halsnæs kommune
- Muligheder for optimering af kapacitetsudnyttelse i idrætsanlæggene og eventuelle investeringer og udvikling på facilitetsområdet/steder til idræt.

Resumé

Halsnæs Kommune blev dannet ved Kommunalreformen i 2007 ved en sammenlægning af Frederiksværk og Hundested Kommune. Kommunen tæller 30.736 indbyggere og dækker et areal på lidt over 120 kvadratkilometer. Både geografisk og befolkningsmæssigt hører kommunen til blandt de mindre kommuner i Danmark. En befolkningsprognose tyder på, at kommunen i de kommende ti år får marginalt færre yngre og voksne borgere under 50 år, mens der vil blive næsten 50 pct. flere ældre borgere på 70 år eller ældre.

På idrætsområdet har kommunen relativt mange standardfaciliteter i form af idrætshaller, boldbaner og gymnastiksale samt en række skydebaneanlæg, fire ridebaneanlæg, to golfbaner og en 25 m. svømmehal samt to mindre svømmebassiner. Kommunens mest karakteristiske kendetegn i forhold til rammerne for idræt og bevægelse er dog dens placering i et naturskønt område omkranset af vand. Naturen er omdrejningspunkt for både kommunens kultur- og fritidspolitik samt dens turismepolitik.

Halsnæs Kommune står over for en spændende periode på idrætsområdet. Over de kommende fire år tilføres området 32 mio. kr. (8 mio. kr. årligt), og sammenholdt med det igangværende arbejde med at udfærdige en idrætsstrategi er det en kærkommen lejlighed til at samle kommunens mange aktører og skabe et endnu bedre og mere engagerende idræts- og foreningsliv end i dag.

Kommunens mange politikområder involverer på forskellig vis udvikling af idræt og bevægelse, og alle disse bør inddrages i kommunens opfølgning på rapportens anbefalinger. Næsten alle områder kan i større eller mindre grad tænkes sammen og berige hinanden, men især kommunens kultur- og fritidspolitik, folkeoplysningspolitik, sundhedspolitik, børne- og ungepolitik, ældrepolitikken samt turismepolitik har oplagte fælles flader med idrætsområdet.

Ud over de ovennævnte politikker kan analysen også betragtes i forhold til Halsnæs Kommunes særlige fokus på sundhed og velvære som én af tre 'brændende platforme'¹ i Halsnæs Kommune. Blandt indsatsområderne er, at det skal være let for det enkelte borger at træffe det sunde valg eksempelvis via gode muligheder for at dyrke fysisk aktivitet inde og ude. De konkrete målsætninger omfatter en øget indsats for at give borgerne mulighed for at benytte naturen som 'motionscenter', og at andelen af fysisk inaktive er reduceret med 10 procentpoint i 2017. På forskelligvis giver denne rapport input til arbejdet inden for denne platform.

Relativt lav idrætsdeltagelse blandt borgerne i Halsnæs Kommune

Analyserne giver samlet set indtryk af en idræts- og motionskultur i Halsnæs Kommune, som målt på idrætsdeltagelse er under gennemsnittet særligt på voksensiden i forhold til

---

¹ De to andre brændende platforme er 'vækst' og 'faglighed og uddannelsesniveau'. Se mere på www.halsnaes.dk/Politik/Braendende%20platforme.aspx?p=1

landstallene og andre kommuner med tilgængelige og sammenlignelige data². Det overordnede idrætsdeltagelsesniveau blandt både skolebørn (72 pct.) og voksne borgere (62 pct.) ligger i den lave ende i dansk sammenhæng.

I forbindelse med undersøgelsen har det været muligt at sammenligne Halsnæs direkte med en række andre kommuner. Disse kommuner inddrages her af perspektiveringshensyn. Halsnæs Kommune minder på en del områder om Ballerup Kommune på trods af de betydelige forskelle i geografi, urbanisering og befolkningssammensætning. I Ballerup, som kan betegnes som en typisk hovedstadskommune, ligger idrætsdeltagelsen på næsten samme niveau som i Halsnæs, og organiseringsmønstret i forhold til foreningsidræt, kommerciel idræt og selvorganiserede aktiviteter er tilnærmelsesvis ens. Begge kommuner har desuden fællestræk i forhold til faciliteternes ejerformer og driftsforhold, da hovedparten af idrætsfaciliteterne er kommunale, og mange faciliteter er placeret i forbindelse med folkeskoler.

Varde Kommune, der lige som Halsnæs snarere kan betegnes som en yder- og landkommune end en bykommune, har et flertal af selvejende faciliteter med bemanding. Kommunen er ti gange større end Halsnæs Kommune i areal, og man ser generelt en højere idrætsdeltagelse blandt børn (78 pct.) og voksne (69 pct.) end i Halsnæs Kommune. Særligt foreningstilslutningen er højere i Varde (76 pct. blandt børn og 51 pct. blandt voksne i forhold til 69 pct. af børnene og 39 pct. af de voksne borgere i Halsnæs Kommune).

Halsnæs Kommune har med andre ord et potentiale for at få flere borgere idrætsaktive og for at styrke foreningslivet.

Halsnæsborgernes valg af idrætsaktiviteter ligger tæt op ad landstallene og det mønster, som man finder i Ballerup Kommune, men på nogle områder minder Halsnæs mere om Varde Kommune. Det gælder især i forhold til andelen af skolebørn, der spiller håndbold, som ligger noget højere i de to kommuner end i Ballerup.

I både Varde og Halsnæs Kommune ser man også flere voksne, der angiver vandreture som motionsaktivitet frem for løb. Dette er omvendt i Ballerup. Det hænger formentlig sammen med de mange ældre borgere i de to yderkommuner sammenholdt med Ballerup Kommune.

De særlige udfoldelsesmuligheder på naturområdet skinner kun enkelte steder igennem på Halsnæsborgernes idrætsmønstre. Det gælder eksempelvis mountainbike, som især mænd (10 pct.) og aldersgruppen 30-39 år (16 pct.) har taget til sig. Også her ser man lignende mønstre i Varde Kommune. Samtidig benytter 62 pct. af de voksne idrætsaktive Halsnæsborgere naturen som ramme om deres motionsaktiviteter, hvilket kun tilnærmelsesvist matches af borgere i Varde Kommune med 58 pct., mens 53 pct. af Ballerupborgerne benytter naturen til sport eller motion.

---

²Varde og Ballerup Kommune har fået foretaget en lignende undersøgelse sideløbende med undersøgelsen i Halsnæs Kommune. Derfor vil disse kommuner blive trukket frem i en perspektivering af resultaterne fra Halsnæs.

Vandaktiviteter samler trods kommunens kystnære beliggenhed kun relativt få borgere i kommunen, men trods alt ser man især flere voksne sejlsports-, surfing- og kitesportsudøvere (3 pct.) end i Ballerup og Varde Kommune (hvor blot 1 pct. dyrker disse aktiviteter). Andelen, der ror kano eller kajak, er på niveau med Varde Kommune (2 pct. og 1 pct. i Ballerup Kommune), og det samme gælder roning (1 pct. i alle tre kommuner). Internt i kommunen ser man dog eksempler på lokale forskelle, hvor idrætsaktive borgerne omkring Hundested i kommunens vestlige ende benytter anlæg ved vand noget oftere (7 pct.) end idrætsaktive borgere ved Arresø (3 pct.).

Det er dog frem for alt tankevækkende, at man kun finder relativt få og små forskelle i brugen af idrætsfaciliteter mellem de nævnte kommuner i betragtning af de betydelige forskelle i kommunernes naturområder samt antallet og karakteren af idrætsfaciliteter.

Flertallet af idrætsaktive børn og voksne dyrker sport og motion inden for et kvarters transporttid fra hjemmet, og de færreste er utilfredse med denne transporttid. Transporttiden er i øvrigt næsten identisk med både Ballerup og Varde Kommune på trods af vidt forskellige kommuner målt på geografi, urbanisering, antallet og type af faciliteter og foreningstilbud.

Halsnæs Kommune har registreret 68 idrætsforeninger med 10.469 medlemmer, som modtager kommunale tilskud. Det giver en medlemstilknytning, som er på højde med en gennemsnitlig dansk kommune. Som nævnt er niveauet også på linje med Ballerup Kommune, men et godt stykke under Varde Kommune, som har mange foreninger og en meget høj andel af medlemmer i forhold til antallet af borgere i kommunen.

Dette er interessant, da Halsnæs Kommune yder foreningsidrættens relativt gode økonomiske vilkår i forhold til Varde Kommune. Faciliteterne bliver stillet gratis til rådighed, og kommunen yder højere medlemstilskud til foreninger med aktiviteter for børn og unge under 25 år end i Varde Kommune. Antallet af de mest almindelige faciliteter til forskellige breddeidrætsaktiviteter (haller, gymnastiksale og boldbaner) ligger dog et stykke højere i Varde Kommune.

Overordnet set bruger Halsnæs Kommune færre midler på idrætsområdet (373 kr. pr. borger) end i både Ballerup (471 kr. pr. borger) og Varde Kommune (577 kr. pr. borger). Det skyldes primært mange faciliteter på folkeskoler, som hører under andre budgetter i kommunen, mens Varde Kommune yder store lokaletilskud til foreningerne (som dog stadig skal bidrage med en høj egenbetaling for leje af faciliteter).

De økonomiske vilkår til foreningsidrættens har tilsyneladende begrænset betydning for borgernes tilslutning til foreningsidrættens i en kommune. Man ser heller ikke en entydig sammenhæng mellem foreningsidrættens tilslutning og den samlede andel af borgere, der dyrker sport eller motion på tværs af kommunegrænser. I det idrætspolitiske arbejde med at løfte borgernes idrætsdeltagelse og forbedre vilkårene for udøverne og de forskellige aktører, der arbejder på området, handler det altså nok så meget om at udvikle gode struk-

turer, gode samarbejdsrelationer, god dialog og gennemsigthed som om en stor tildeling af offentlige midler til bestemte aktører.

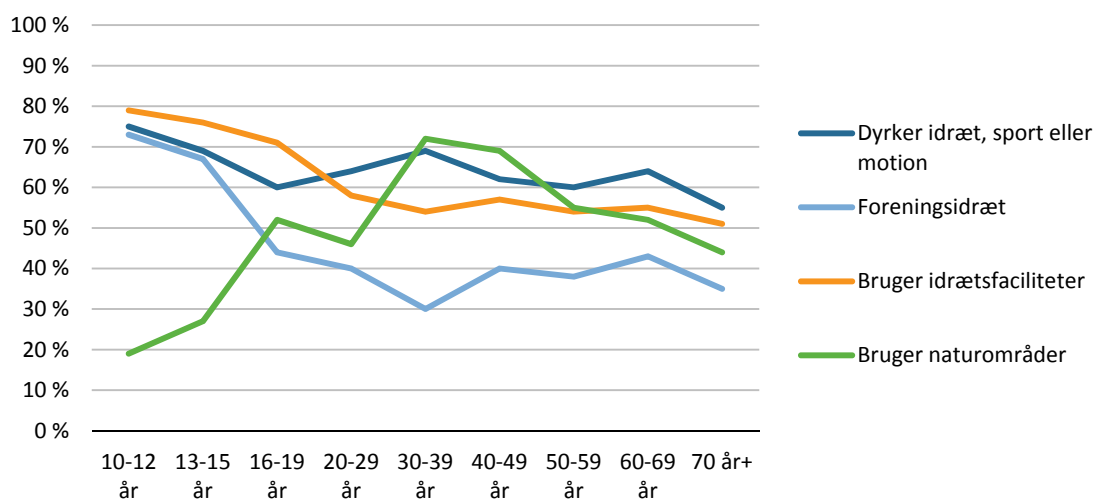
Udviklingen af en samlet idræts- og bevægelseskultur i Halsnæs Kommune handler i de kommende år om at skabe sammenhæng, kompetenceudvikling og videndeling mellem alle led fra de professionelle til de frivillige samt andre mere eller mindre formelle og uformelle kræfter i kommunen. Hvis alle parter kan se sig selv i et større fællesskab, og alle har blik for at tænke fremadrettet i større eller mindre grad afhængig af deres rolle i det samlede billede, er der grobund for at sprede en mere proaktiv, dynamisk og afsmittende kultur i kommunens idrætsmiljø.

Befolkningens idrætsvaner varierer gennem livet

Befolkningens idrætsvaner varierer meget på tværs af forskellige livsfaser. I dette afslutningsnotat er det i det følgende illustreret ved fire figurer, som samler nogle centrale tendenser i idrætsmønstrene på tværs af analyserne af børn og voksne borgere i Halsnæs Kommune.

Figur 1 viser en oversigt over andelen, der dyrker idræt, sport eller motion (mørkeblå streg), andelen, der har dyrket aktiviteter i foreningsregi inden for det seneste år (lyseblå streg), andelen, der benytter idrætsfaciliteter³ (orange streg), samt andelen, der benytter naturområder⁴ (grøn streg).

Figur 1: Idrætsdeltagelse, foreningsdeltagelse, facilitets- og naturbrug på tværs af alder i Halsnæs Kommune (pct. af alle borgere).

Figuren viser andelen af alle respondenter, der angiver 1) at dyrke idræt, sport eller motion, 2) at have dyrket mindst én aktivitet i forening inden for det seneste år, 3) at benytte mindst én type idrætsfacilitet (se fodnote 2) og 3) at bruge naturområder (se fodnote 3). Opdelt på aldersgrupper.

³ Haller, sale, lokaler, fodboldbaner, andre baner/anlæg, svømmehaller, fitnesscenter/motionsrum.

⁴ Veje, gader, fortove og lign. samt natur.

Den orange streg viser andelen, der benytter idrætsfaciliteter i fritiden. Da 89 pct. af kommunens samlede midler til idrætsområdet går til idrætsfaciliteter, afspejler denne streg altså i store træk andelen af borgere i de forskellige aldersgrupper, som er dækket af den kommunale idrætspolitik⁵. Det gælder således et flertal af børn og unge og godt halvdelen af voksenbefolkningen i Halsnæs Kommune. Da kommunen i princippet har ansvaret for alle borgere i kommunen, er det interessant at se på, hvordan kommunen på forskellig vis også kan understøtte de borgergrupper, som enten dyrker sport eller motion uden for kommunalt støttede idrætsfaciliteter, eller som – hvilket måske er mere relevant – slet ikke dyrker sport eller motion på nuværende tidspunkt.

Figur 1 viser, at idrætsdeltagelsen svinger på tværs af aldersgrupper, men generelt er fallende med stigende alder. I aldersgruppen 70 år+ angiver 55 pct., at de dyrker regelmæssig sport eller motion. I Ballerup Kommune ser man omvendt, at andelen af idrætsaktive er højere blandt seniorer end blandt midaldrende aldersgrupper (70 pct. idrætsaktive i aldersgruppen 70 år+), mens deltagelsesniveauet er meget stabilt i Varde Kommune på tværs af alder blandt voksne (69 pct. i aldersgruppen 70 år+).

Med den forventede stigning i antallet af ældre borgere i Halsnæs Kommune finder man dermed et stort potentiale for at udvikle på idræt og bevægelse til den del af befolkningen i de kommende år.

Figur 1 viser også, at foreningsidrætten topper blandt 10-12-årige, men brat mister andele blandt ungdomsårgangene og helt op til 30-årsalderen. I 30-årsalderen ser man hele 40 pct., som dyrker idræt helt uden for foreningsregi (området mellem den mørkeblå og den lyseblå steg).

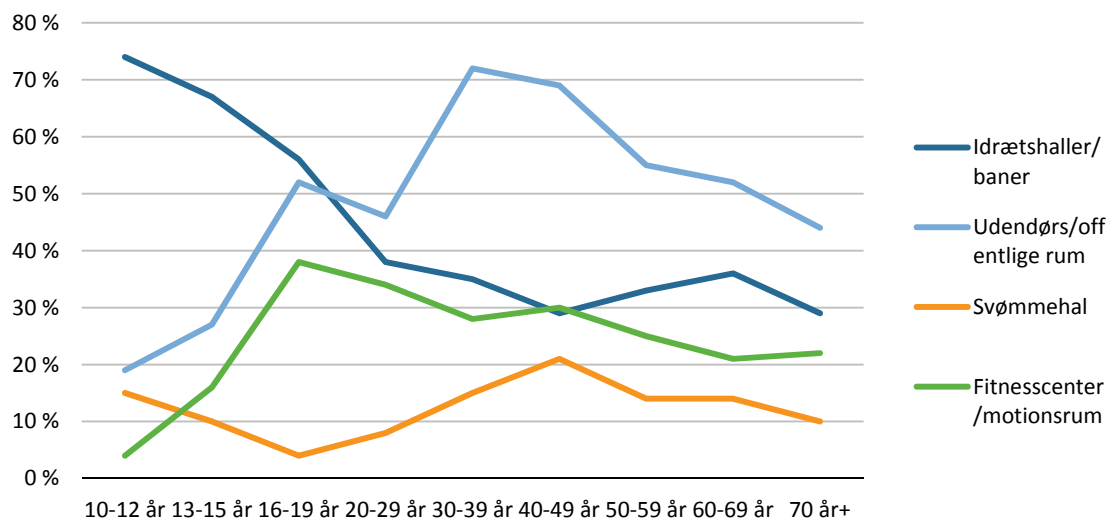
I takt med de mange voksne, som dyrker idræt uden om foreningsidrætten, ser man en stigning i andelen af borgere, der dyrker sport eller motion i natur og øvrige udendørs områder. Børn er omvendt de største forbrugere af de deciderede idrætsfaciliteter, om end væsentlige andele af de voksne også benytter faciliteter.

Idrætsbyggeri omfatter flere forskellige typer faciliteter, og figur 2 viser mere specifikt, hvilke typer af faciliteter de enkelte aldersgrupper benytter.

---

⁵ Brugen af private/kommercielle faciliteter er dog indregnet i figuren og udgør kun mindre andele af den samlede facilitetsbrug.

Figur 2: Andel af alle børn og voksne i Halsnæs Kommunes, der bruger idrætsfaciliteter og udendørs rum til sport og motion (pct. af alle borgere).

Figuren viser andelen af *alle* respondenter, der benytter fire forskellige facilitetstyper/uderum. Opdelt på aldersgrupper.

Brugen af idrætshaller og baner topper allerede i 10 til 12-års-alderen og daler derefter kraftigt i ungdomsårene, mens kurven flader noget ud på tværs af de voksne aldersgrupper.

Som nævnt stiger brugen af udendørs rum/natur og fylder langt mere end det egentlige idrætsbyggeri blandt de voksne. Her adskiller Halsnæsborgerne sig fra voksne i Ballerup og Varde Kommune, hvor andelen, der benytter idrætshaller/baner, er tættere på andelen af naturbrugere. I Ballerup hænger det sammen med, at færre voksne og ældre borgere benytter natur end i Halsnæs Kommune, mens det i Varde Kommune omvendt hænger sammen med, at flere voksne og seniorer benytter deciderede idrætsfaciliteter. I Varde Kommune benytter voksne og ældre borgere altså i højere grad både natur og faciliteter, mens de voksne i Ballerup i højere grad benytter faciliteter (og mere begrænset brug af natur), mens voksne borgere i Halsnæs primært benytter naturen (og har begrænset brug af faciliteter).

Brugen af fitness/motionsrum er størst blandt 16-19-årige, og kun blandt 40-49-årige er fitnessfaciliteterne anvendt i samme omfang som idrætshaller/baner. Samme billede ser man i Varde Kommune, mens man i Ballerup omvendt ser, at fitnessfaciliteterne benyttes i større omfang end idrætshaller/baner blandt hele aldersgruppen 16-59 år. På det punkt ligner Halsnæs altså mere Varde Kommune end Ballerup Kommune.

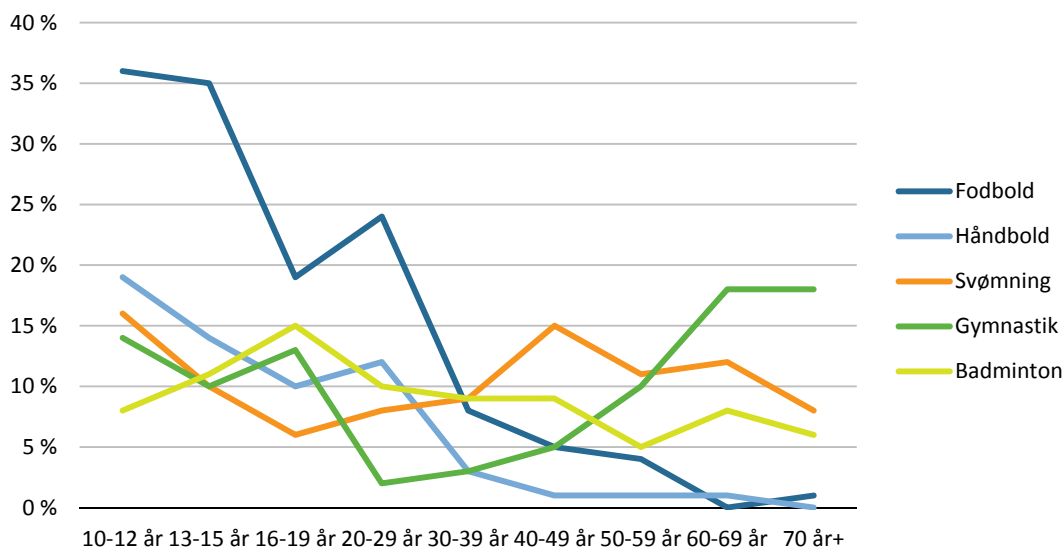
Svømmefaciliteter benyttes generelt mindre end de øvrige faciliteter/steder, og der findes én svømmehal (og to mindre svømmebade) i Halsnæs Kommune. Svømmehallerne ser ud til at blive brugt af større andele af voksne end børn. Samme billede tegner sig i Ballerup og Varde Kommuner, hvilket muligvis skyldes, at mange børn har svømmeundervisning i

skolen, mens disse opgørelser udelukkende ser på fritidsbrug. I Varde Kommune, hvor man har mange svømmefaciliteter, besøger særligt store andele af aldersgruppen 70 år+ svømmehallerne, mens man finder de største andele af svømmere blandt 30-39-årige i Ballerup Kommune og de 40-49-årige i Halsnæs Kommune.

Brugen af faciliteter afspejler generelt en bevægelse mod mere fleksible rammer i ungdoms- og voksenlivet, som ikke forudsætter langsigtede bookingaftaler og faste tider. Til forskel fra Ballerup og Varde Kommune ser man dog ikke seniorgruppen (60 år+) have en større brug af idrætsfaciliteter og svømmehaller end midaldrende, hvilket kan skyldes, at aldersgruppen ikke er særligt prioriteret af foreninger eller i faciliteterne i øvrigt.

De næste to figurer viser forskelle i aktivitetstilslutningen på tværs af aldersgrupperne. Figur 3 viser den store tilslutning til fodbold, håndbold, svømning, gymnastik, og badminton i børneårgangene. Især fodbold og håndbold dominerer billedet i børneårene, men ryger ned på relativt få andele i de voksne aldersgrupper. Ser man omvendt på badminton, gymnastik og svømning, har de tilslutning af næsten lige store andele i voksengrupperne som i børnegrupperne. Gymnastik ligger dog meget lavt blandt yngre voksne, mens gymnastikken ser ud til at være populær blandt de ældre Halsnæsborgere. Nogle af de mest traditionelle aktivitetstyper har altså relativt stor opbakning i alle livsfaser i Halsnæs Kommune.

Figur 3: Andel af alle børn og voksne i Halsnæs Kommune, der dyrker forskellige idrætsaktiviteter (pct. af alle borgere).

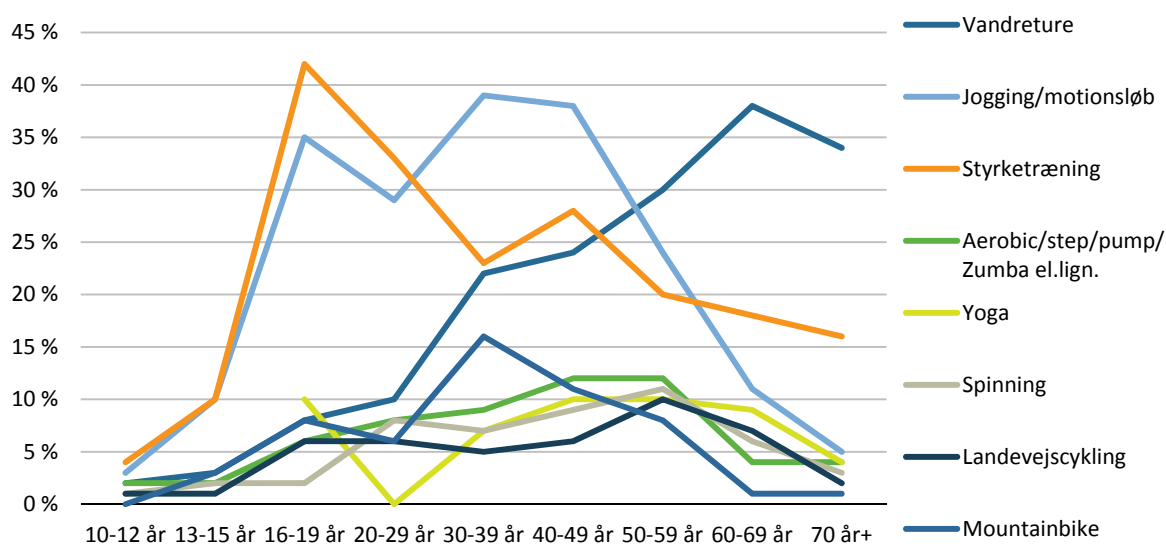
Figuren viser andelen af *alle* respondenter, der angiver at dyrke aktiviteter regelmæssigt inden for det seneste år. Opdelt på aldersgrupper.

Figur 4 viser de store motionsidrætter blandt voksne. Mens både styrketræning og løb er de helt store hit blandt teenagere, ser man primært de 30-39-årige holde sig til løb, som erstattes af vandreture (med motion som formål) blandt aldersgruppen 50 år+. De tre store

motionsidrætter appellerer til både kvinder og mænd. Det samme gælder spinning, som dog udgør noget mindre andele, og som primært er populært i aldersgruppen 50-59 år. Omvendt ser man nogle mindre udbredte motionsaktiviteter, som er meget kønsopdelte. Mountainbike og landevejscykling appellerer primært til mænd, og mountainbike er større end almindelig landevejscykling helt op i 50-års-alderen. I 30-års-alderen angiver hele 16 pct. at dyrke mountainbike, hvilket er interessant i betragtning af, at aktiviteten på landsplan ikke tidligere har været særlig udbredt (Laub, 2013).

Kvinderne hælder i stedet mere til aktiviteter som aerobic og yoga. Yoga indgår ikke i skolebørnsundersøgelsen, men blandt 16-19-årige angiver 10 pct. at dyrke denne aktivitet. Aerobic følger næsten samme mønster med størst tilslutning blandt aldersgruppen 40-59 år og næsten ingen børneudøvere. Inden for motionsidrætterne ser man altså primært løb og styrketræning nå bredt ud til alle aldersgrupper og blandt begge køn.

Figur 4: Andel af alle børn og voksne i Halsnæs Kommune, der dyrker forskellige motionsaktiviteter (pct. af alle borgere).

Figuren viser andelen af *alle* respondenter, der angiver at dyrke aktiviteter regelmæssigt inden for det seneste år. Opdelt på aldersgrupper.

Bedre udnyttelse af idrætsfaciliteter i Halsnæs Kommune

Kommunens almindelige idrætshaller, mindre haller/ gymnastiksale og kunstgræsbaner samt svømmehallen i Frederiksværk er i forbindelse med undersøgelsen blevet kortlagt i forhold til booking og brug. Delanalyse 4 i hovedrapporten viser i detaljer, hvordan de enkelte faciliteter er booket, samt hvordan fordelingen er mellem skoler, foreninger og andre aktører. Desuden indgår oplysninger om aktivitetstype og antallet af udøvere fordelt på køn og alder i analyserne.

Helt overordnet viser analyserne, at faciliteterne er booket i en del større omfang, end de reelt bliver benyttet. Både i dag- og aften-timer er faciliteterne næsten fuldt booket. I aften-timerne (kl. 16-22) ligger den faktiske brug derimod lidt under 60 pct. i de almindelige

idrætshaller og på 22 pct. i de mindre haller/gymnastiksale. Kunstgræsbaner og svømmehallen i Frederiksværk benyttes i noget større omfang (hhv. 65 pct. og 78 pct.). I dagtimerne (kl. 8-16) er benyttelsen i alle fire facilitetstyper noget lavere.

I løbet af året varierer brugen af faciliteter, og haller og gymnastiksale er primært i brug fra uge 40 til uge 15. På tværs af registreringerne i faciliteterne i uge 11 og 13 ser man, at faciliteterne udnyttes noget bedre i uge 11 end i uge 13. Uge 13 er allerede for mange indendørsidrætter (særligt gymnastik) tæt ved sæsonafslutning, og hele forårssæsonen samt sensommerugerne kunne være interessante at søge at bringe i spil som 'nye sæsoner' i indendørsfaciliteterne.

Analyserne antyder, at proceduren i kommunen for sæsonbooking bør genovervejes. Selvom et flertal af brugerne af faciliteterne i hovedrapportens delanalyse 7 angiver, at de enten benytter alle deres bookede tider (47 pct.) eller afmelder de tider, som de alligevel ikke skal bruge (26 pct.), viser kapacitetsanalyserne, at det ikke forholder sig sådan i praksis. Der er grund til at se på, hvordan tiden i faciliteterne kan udnyttes bedre, end tilfældet er i dag.

Interviews med aktører fra idrætslivet i forbindelse med udfærdigelse af denne rapport peger på et dilemma i den forbindelse.

På den ene side ønsker foreningerne i planlægningsøjemed en tidlig klarhed over, hvilke tider de har at gøre med for den kommende sæson. På den anden side kunne enkelte aktører ønske sig en revurdering midt i sæsonen for at få tilpasset tildelingen af tider til det faktiske behov.

Samtidig bør kommunen se på en mere fleksibel måde at udnytte ændringer på. Eksempelvis kan man på nuværende tidspunkt kun booke lokaler via lokalebookingsystemet frem til 14 dage før ønsket brug. Det kan være en udfordring i forhold til at booke eksempelvis afmeldte tider fra andre brugere med kort varsel. Bookinger med kort varsel (dvs. under 14 dage før brug) kan kun ske ved direkte henvendelse til kommunen og ikke gennem det vanlige bookingsystem. Samme ufleksible forhold er gældende, hvis man ønsker at benytte faciliteter i skolernes ferier, hvor faciliteterne som udgangspunkt er lukkede. Kommunen kan med fordel udvikle en praksis, hvor faciliteterne også i ferier bliver mere tilgængelige for forskellige typer af brugere, som ønsker adgang.

Udvikling af eksisterende idrætsfaciliteter

Selvom et flertal af de nuværende idrætsforeninger oplever, at faciliteterne dækker deres behov, er der grund til at se på de 40 pct., som ikke mener at få behovene opfyldt. Mange af foreningerne kunne formentlig få bedre vilkår, hvis man fandt en model for bedre udnyttelse af de faktiske ledige tider i eksisterende idrætsfaciliteter.

Derudover handler utilfredsheden ofte om rammer for de sociale aktiviteter ved siden af selve idrætsaktiviteten. Sociale samlingssteder, klublokaler eller et koordineret tilhørsforhold til nogle samlingspunkter i kommunen kunne bedømt på foreningernes ønsker være en måde at arbejde med bedre vilkår for fremme af de sociale aspekter af idrætten.

Renovering, rengøring og udvidelse af eksisterende faciliteter hører også til blandt utilfredshedspunkterne. Bedre plads til opbevaring af rekvisitter kunne lette hverdagen for nogle foreninger, mens mere indbydende rammer og omklædningsrum generelt kunne optimere brugernes oplevelse af faciliteterne.

Endelig bør man i kommunen udvikle bedre løsninger for rengøring, som er afstemt med behovene hos både folkeskoler og foreninger. Det kunne ske ved at fordele ansvaret for rengøring mellem brugere eventuelt med økonomiske midler til følge. Det kunne skabe et større fælles ejerskab og ansvar, hvor det på nuværende tidspunkt primært er foreningerne, der er utilfredse med rengøringsstandarden, mens de har vanskeligt ved at få en dialog omkring øget rengøring i stand med folkeskolerne, som typisk afholder udgifterne.

Foreningsidrættens vilkår og potentialer i Halsnæs Kommune

Delanalyse 7 indeholder en analyse af foreningsidrætten i Halsnæs Kommune. Foreningerne forholder sig overordnet positivt til fremtiden med forventninger om at klare sig godt i konkurrencen med andre aktører og i forhold til at rekruttere det nødvendige antal frivillige. Et flertal forventer også flere medlemmer de kommende fem år. Optimismen er dog mere begrænset i forhold til den forventede adgang til faciliteter. Som nævnt ovenfor kan mange udfordringer løses ved bedre organisering, drift og udnyttelse af eksisterende faciliteter, større fokus på faciliteternes rolle som socialt samlingspunkt på tværs af idrætsforeninger og borgerne bredt set, renovering af eksisterende faciliteter samt bedre opbevaringsvilkår og en optimeret rengøringsindsats. Disse områder bør være i fokus forud for eller som minimum sideløbende med investeringer i nye idrætsfaciliteter.

Delanalyse 1 berører ligeledes, at både forvaltningen og foreningerne oplever et behov for bedre dialog og synlighed om kommunikationsveje, og at bedre inddragelse af foreninger og andre aktører i beslutningsprocesser kunne danne grobund for større samhørighed og bedre samarbejdsflader mellem forskellige aktører.

Foreningsidrætten i kommunen føler sig udfordret af folkeskolereformen, som i foreningernes opfattelse rammer foreningerne på medlemstallet. Skoleeleverne har vanskeligt ved at nå til træning i eftermiddagstimerne, hvor nogle foreninger tilmed oplever større udfordringer med at få adgang til faciliteter som følge af reformen. Foreningerne tilkendegiver dog stor interesse for at indgå i samarbejder med folkeskolerne omkring idræt i dagtimerne, men redskaberne mangler for at få samarbejder til at fungere i praksis. I forhold til landstallene ser man noget mindre omfang af samarbejder mellem skoler og foreninger i Halsnæs Kommune og tilsvarende en mindre forekomst af samarbejder mellem foreninger og den kommunale forvaltning. Omvendt samarbejder foreningerne i Halsnæs Kommune relativt set meget med de store idrætsorganisationer DIF og DGI. Analyserne tyder på et mere lokalt samarbejdspotential, som formentlig kunne være med til at samle idrætten blandt forskellige aktører mere internt i kommunen.

Foreningerne udtrykker generelt tilfredshed med deres økonomiske situation og evne til at skabe egenindtægter, men i forhold til den offentlige støttes størrelse ser man mere vekslende holdninger med 23 pct., som er utilfredse. Delanalyse 3 i hovedrapporten sammen-

stiller økonomien på idrætsområdet i Halsnæs Kommune med Ballerup og Varde Kommune. Forskellige typer af foreninger i Halsnæs Kommune modtager generelt lidt mindre tilskud end en tilsvarende forening i Ballerup Kommune, men er langt bedre stillet end en forening i Varde Kommune, hvad angår offentlige tilskud. Ud fra interviews med aktører fra idrætsområdet i Halsnæs Kommune kan utilfredsheden bunde i, at nogle foreninger oplever forskelsbehandling i den kommunale støtte, og at de ikke oplever gennemsigtighed i tilskuddene til foreningerne. Derved opstår en fornemmelse af, at nogle foreninger får mange midler tilført, mens andre nærmest ikke oplever at få støtte. Også på dette område er der altså behov for en øget indsats i forhold til at ensrette og synliggøre procedurer i den kommunale forvaltning.

Anbefalinger

På baggrund af undersøgelsens væsentligste fund har Halsnæs Kommune bedt Idan/CISC komme med overordnede anbefalinger og perspektiver i forhold til to hovedområder:

- Perspektiver for udvikling af idræts- og foreningslivet i forhold til tendenserne på idræts- og bevægelsesområdet og for forbedret samspil mellem forskellige aktører på idrætsområdet i Halsnæs kommune.
- Muligheder for optimering af kapacitetsudnyttelse i idrætsanlæggene og eventuelle investeringer og udvikling på facilitetsområdet/steder til idræt.

Udvikling af idræts- og foreningslivet i Halsnæs Kommune

Skab liv og sammenhængskraft i eksisterende idrætsanlæg

- Et kerneområde i de kommende år bør være udviklingen af eksisterende idrætsanlæg i forhold til at skabe mere liv og sammenhængskraft. Nogle aktører på idrætsområdet oplever ikke, at faciliteterne på nuværende tidspunkt i tilstrækkelig grad fungerer som samlingspunkt på tværs af de enkelte foreninger og lokalbefolkningen. Flere forskellige foreninger/brugergrupper kunne eksempelvis have et mere naturligt udgangspunkt og tilhørsforhold til de store idrætsanlæg, selvom ikke al træning foregår det pågældende sted.
- Udvikling af faciliteternes sociale funktioner (klublokaler, opholdsrum, cafeteria, omklædningsrum samt brug af idrætsfaciliteterne på mere uformel vis) kan med fordel foregå i dialog på tværs af forskellige brugergrupper for at skabe et bredt kendskab, ejerskab og sammenhold.
- Mange idrætsfaciliteter i Halsnæs Kommune er kommunale og ubemandede. Halsnæs Kommunes personale har ikke pt. som ansvarsområde at skabe mere liv og aktivitet. Det er oplagt at se på, hvor og hvordan man bedst kan udvikle og forankre en struktur, som mere proaktivt arbejder for at udvikle aktiviteter og at rekruttere nye brugergrupper for derved i højere grad at gøre de enkelte idrætsanlæg til lokale samlingspunkter på tværs af borgere, idrætsforeninger, aftenskoler, ungdomsklubber og øvrige relevante aktører.

Fokus på organisering og samarbejdsrelationer på idrætsområdet

- Et andet kerneområde i de kommende år bør være fokus på udvikling af forbedrede strukturer og samarbejdsrelationer på idrætsområdet samt mere dialog og gennemsigtighed i kommunens støttepraksis og tildeling af midler. Analyserne indikerer, at både forvaltning og foreningsliv på nuværende tidspunkt oplever behov for bedre dialog og mere synlighed.
- Kommunen kan involvere og bruge det nuværende folkeoplysningsudvalg samt Idrætsrådet mere proaktivt i udvikling af idrætsområdet. Eksempelvis kan kommunens forvaltning være mere direkte repræsenteret i Idrætsrådet og bruge rådet

mere aktivt som sparringspartner eller alternativt nedsætte et sideløbende råd, som er mere bredt udviklingsorienteret. Et sådant udviklingsråd kunne have repræsentanter fra alle aktører med interesse i idræt og bevægelse, eksempelvis Ældresagen, aftenskoler, borgerforeninger, skoler, spejdere og traditionelle idrætsforeninger.

Tilførelse af flere udviklingskompetencer til idrætsområdet

- Kommunen bør overveje, om dele af de ekstra tilførte midler til idrætsinvesteringer over de kommende år bør gå til at ansætte en udviklingskonsulent el. lign., som dels kan hjælpe foreningslivet med at omstille virksomheden til ændrede idrætsvæner og ændringer i befolkningssammensætningen med flere ældre, og dels have større fokus på at rekruttere nye brugergrupper – eksempelvis i forhold til forebyggelses- og sundhedsindsatser.
- Udviklingskonsulenten kan samtidig være central i forhold til at skabe dialog og samarbejde mellem de forskellige aktører på idrætsområdet, herunder skoler og foreninger, og fungere som 'facilitator' i udviklingen af mere liv og aktivitet i eksisterende idrætsfaciliteter.
- Mange af de foreninger, som tidligere har haft børn og unge som kerneområde, får brug for hjælp til at omstille sig til nye vilkår efter folkeskolereformen og til den forventede nedgang i andelen af børn og unge borgere i kommunen. En mere systematisk opfølgning blandt frafaldne medlemmer kunne skabe viden og indsigt om årsager til at stoppe med idræt i en given idrætsforening. En sådan vidensopsamling og direkte dialog med borgerne kan samtidig fungere som proaktiv indsats for at sende den enkelte udøver videre til andre måder at dyrke sport eller motion på afhængig af det aktuelle hverdagsliv.

Nye brugergrupper i dagtimerne

- Særligt aldersgruppen 60 år+ foretrækker at dyrke idræt i dagtimerne før kl. 12. Men også yngre aldersgrupper ønsker at dyrke idræt inden kl. 12 (særligt de 30-39-årige, hvor 40 pct. af de idrætsaktive ønsker at dyrke idræt). Pt. sidder folkeskolerne på en stor del af kapaciteten i de almindelige idrætshaller og gymnastiksale i tidsrummet mellem kl. 8 og 16 på hverdage, men den faktiske brug af bookede tider ligger dog meget lavt i begge typer af faciliteter. Det er oplagt at se på, hvordan man kan skabe en mere fleksibel ordning, som giver grundlag for mere aktivitet for andre brugergrupper i dagtimerne.

Sats på seniorer som kernemålgruppe i dagtimerne

- Det største udviklingspotentiale i dagtimerne ligger formentlig i seniorgruppen 60 år+, som på nuværende tidspunkt har et relativt lavt deltagelsesniveau i sammenligning med ældre borgere i Ballerup og Varde Kommune. De ældste borgere i Halsnæs Kommune i alderen 60 år+ udgør en betydelig andel af kommunens borgere, og der vil blive flere i aldersgruppen i fremtiden. Her er tale om en gruppe, der nu og i fremtiden er og bliver mere aktive med idræt og bevægelse end tidligere.

re generationer i samme aldersgrupper. Målgruppen vil gerne træne i dagtimerne, og her kan de lokale idrætsfaciliteter få en stor rolle som socialt samlingspunkt også uden for den specifikke idrætsaktivitet.

- Kommunen kan mere proaktivt indbyde eller understøtte foreninger eller private idrætsentreprenører med at skabe aktiviteter for målgruppen eller sikre, at andre aktører kan få adgang til faciliteter i dagtimerne. Mange aktører har seniorer som kerneområde, og der er god grund til at fokusere på aktivitetsudvikling samt samarbejder og deciderede partnerskaber mellem kommune, idrætsforening og eksempelvis aftenskoler, Ældresagen eller plejehjem i arbejdet med denne målgruppe. Natur og friluftsliv bør også være omdrejningspunkt for mange aktiviteter blandt seniormålgruppen. Et samspil til øvrige forvaltninger som sundhedsområdet og udmøntning af kommunens ældrepolitik bør være i fokus.

Åbne faciliteter for unge i eftermiddagstimerne

- De unge mellem 16 og 19 år ønsker i størst omfang at dyrke idræt i eftermiddagstimerne mellem kl. 12 og 16. I dette tidsrum er de fleste faciliteter i Halsnæs Kommune fortsat booket af folkeskolerne. Det er interessant at se på, hvordan nogle faciliteter i eftermiddagstimerne kan blive mere rummelige for unge mennesker, som ønsker at træne forskellige fitnessaktiviteter eller at benytte haller/baner til forskellige, ofte skiftende aktiviteter. Det kunne eventuelt koordineres med nogle af folkeskolerne og de ældste klassetrin i heldagsskolen. For at skabe alternativer til de eksisterende aktiviteter som fodbold, håndbold, badminton og gymnastik, som i forvejen fylder meget i idrætsfaciliteterne, kunne man arbejde med forskellige niche-sportsgrene, som i andre kommuner er populære blandt unge. Det kunne eksempelvis være basketball, parkour, volleyball, forskellige fitnessprægede aktiviteter, dans, yoga eller aktiviteter, som veksler mellem brug af indendørs faciliteter og udendørs naturområder. Unge Halsnæsborgere har eksempelvis været initiativtagere til Kobberstien, som er et godt eksempel på de unges interesse for at involvere sig for at kunne dyrke aktiviteter, der er populære i tiden.

Skab seriøse tilbud til de 'useriøse'

- Frafaldet i teenageårene har følgeskab af en mindre hyppig træningsmængde blandt mange af de 16-årige, som stadig er idrætsaktive. Generelt tyder det på, at nogle af de ældste teenagere har behov for nedsat træningsmængde i en årrække, hvor mange foreninger typisk skruer op for træningsmængden for netop denne aldersgruppe. For mange unge vil (sub)eliteprægede tilbud være attraktive, særligt hvis de ønsker at følge en sportslig karriere, men for den betydeligt større restgruppe er det vigtigt med tilbud og strukturer, der tager de 'useriøse' unge mere seriøst på deres egne præmisser.
- Afsnittet om barrierer blandt ikke-idrætsaktive påpeger, at der kan være behov for aktiviteter til de borgere, der ikke føler sig i god form, som mangler nogen at følges med, eller til borgere, som oplever mindre tid i hverdagen. En mere fleksibel tilknytning kunne være en løsning i en periode frem for helt at stoppe med sport og

motion. Flertallet af de idrætsaktive unge vælger netop den mere fleksible vej med fitnessaktiviteter og løb. Hvis gode fællesskaber, et godt miljø og stemning på idrætsanlægget tiltrækker ud over den specifikke idrætsaktivitet, er der grobund for meningsfuld beskæftigelse og succesoplevelser for de unge.

Sats på langsigtet kulturændring i mændenes miljøer

- Mænd er tilsyneladende et større udfordringsområde end kvinder i Halsnæs Kommune, hvis man ønsker at arbejde med at få flere til at dyrke idræt, sport eller motion. Kvinder dyrker mere idræt end mændene, og blandt de idrætsaktive trænere kvinder hyppigere end mændene. Blandt de ikke-idrætsaktive kan kvindernes barrierer betegnes som 'ydre', hvor forskellige omverdensfaktorer er i spil, mens mændene angiver nogle 'indre' barrierer som manglende interesse og generelt manglende motivation til deltagelse. Der ligger et interessant arbejde forude i forhold til en kulturændring i de miljøer, hvor mænd færdes i kommunen. En aktiv indsats på arbejdspladser, særligt arbejdspladser med mange faglærte og ufaglærte stillinger, samt erhvervsskoler, jobcentre osv. kan være vejen frem i samspil mellem kommune, foreningsliv og lokale miljøer.
- Mænd i faglærte erhverv har typisk mere fysisk belastende arbejde i løbet af arbejdsdagen (Pilgaard 2009), og ud fra et nøgternt sundhedsmæssigt perspektiv er de formentlig mere fysisk aktive i hverdagen end mange kvinder eller befolkningsgrupper, som har et stillesiddende arbejdsliv. Derfor er det relevant at have fokus på forskellige typer af involvering i et aktivt idrætsliv i fritiden blandt forskellige målgrupper. For gruppen med fysisk belastende arbejde vil forebyggende motion kunne afværge forskellige typer af overbelastningsskader.
- Samtidig er det oplagt at tage fat i de miljøer, hvor arbejdssøgende og befolkningsgrupper på orlov er tilknyttet. Disse målgrupper er generelt belastet på mange forskellige sundhedsparametre, og her er det ligeledes oplagt at involvere flere forskellige aktører og forvaltningsområder.

Kapacitetsudnyttelse i eksisterende idrætsanlæg

Overvej kortere sæsonbookinger

- Kommunens mange skolefaciliteter skaber i dag nogle strukturelle barrierer for at satse på yderligere aktivitet. For det første har det ingen omkostninger for foreningerne, hvis de booker mere tid, end de reelt har brug for. For det andet er der ingen koordinerende aktør, som følger op på den faktiske brug i faciliteterne. Men laver man kortere bookingintervaller, eksempelvis pr. kvartal, vil det formentlig være lettere for mange foreninger og medlemmer at overskue den kommende periodes aktivitetsniveau og dermed korrigere brugen løbende. Det lange sæsonperspektiv i faciliteter og foreninger modsvarer ikke altid befolkningens ønsker om en mere fleksibel tilgang til det at dyrke sport eller motion eller foreningernes ønsker om adgang til faciliteter til nye aktiviteter. Måske kunne et kortere tidsperspektiv gøre det mere attraktivt for de frivillige trænere at binde sig til 'en periode', der er mere

overskuelig end at skulle binde sig allerede i april måned til hele den kommende sæson fra august til næste april.

- Mange af de centrale foreninger (særligt med børneaktiviteter) vil fortsat være bedre tjent med traditionelle helsæsonbookinger, men det er relevant at arbejde med en model, hvor begge hensyn kan tilgodeses i lokaleordningerne.

Arbejd med bedre udnyttelse af bookede tider

- Kapacitetsudnyttelsesanalysen til denne undersøgelse viste, at langt fra alle bookinger bliver udnyttet i praksis, hverken i uge 11 eller 13. Samlet set tegner der sig et billede af, at kapaciteten i de almindelige haller og mindre haller/gymnastiksale overstiger det aktuelle behov blandt brugere med tider, mens svømmehallen i Frederiksværk og kunstgræsbanerne udnyttes bedre. Også her finder man dog megen ledig tid.
- I den forbindelse er det nødvendigt at stramme op på procedurerne i forhold til nuværende brugeres fremmøde og gøre det lettere og 'mindre farligt' at booke og afmelde tider med kort varsel.
- Et let og transparent booking-/afmeldingssystem på tværs af alle faciliteter i kommunen kan sikre let afmelding og samtidig information om ledige tider.

Faciliteterne som 'nyt' mødested i uge 13-40?

- I sommerhalvåret sker en kraftig nedgang i både antallet af bookinger og brugen af indendørs faciliteter i øvrigt. Tendensen sætter ind allerede i uge 13. I sommerperioden kan der være mange udfordringer i forhold til at skabe vedvarende indendørsaktivitet, men hele forårssæsonen bør sættes i spil som en central sæson i hallerne. Forårsperioden kunne eksempelvis være prøveperiode for mere fleksibel adgang for partnerskaber med private entreprenører, institutioner, foreninger eller borger/brugergrupper, der er villige til at betale for leje af faciliteten på timebasis.

Renovering og optimering af eksisterende anlæg

- Den nuværende facilitetsdækning modsvarer i høj grad foreningernes behov. Selvom oplevelsen vil variere på tværs af specifikke foreninger, er der grund til at satse på renovering af eksisterende anlæg og gøre oplevelsen i forhold til faciliteternes funktionalitet og komfort bedre end i dag. I forbindelse med renovering af eksisterende anlæg bør også opbevaringsrum tænkes ind. Både skoler, foreninger samt øvrige brugergrupper bør involveres i sådanne udviklingsprojekter for at skabe ejerskab og sammenhold på tværs af aktører.
- Rengøring er et selvstændigt punkt, som fylder meget hos brugerne af de nuværende faciliteter, og som er med til at skabe dårlig stemning. Øget dialog, koordinering og uddelegering af ansvar og opgaver kunne højne oplevelsen blandt brugerne af faciliteterne.

Udnyt styrkerne ved den attraktive natur

- Naturen er voksne Halsnæsborgeres foretrukne arena for sport og motionsudfoldelser, særligt blandt de ressourcestærke borgere. En tese, som det dog ikke er muligt at afdække nærmere ud fra analyserne i denne rapport, kunne være, at ressourcestærke borgere i højere grad vælger at bosætte sig i nærheden af naturområder, som giver gode muligheder for et aktivt fritidsliv.
- Kommunens visioner for idrætsområdet har særligt fokus på at optimere brugen af udeområder og natur, og kommunen bør fortsætte det politiske sigte for at få naturen bragt endnu mere i spil på idrætsområdet end den allerede er.
- Et flertal af voksne borgere udtrykker i den forbindelse, at kommunen kunne gøre mere for at gøre eksisterende naturområder mere inspirerende og egnede til idrætslige udfoldelser. Støttepunkter, belysning, underlag, afmærkning, vedligeholdelse, adgang, fællestræninger og events m.m. er virkemidler, der kan arbejdes med i den forbindelse, og kommunens aktuelle økonomiske støtte (30.000 kr.) til 'Kobberstien' er et godt eksempel på sådanne satsninger⁶.
- Halsnæsborgernes store tilslutning til mountainbike er et eksempel på at særlige udfoldelsesmuligheder i form af attraktive ruter kan inspirere store dele af befolkningen (særligt mænd) til at dyrke en aktivitet.
- Et tilsvarende fokus kunne lægges på vandaktiviteter langs kysten eller i- og omkring Arresø. En stor andel af voksenborgerne i kommunen benytter sig af opmålte/afmærkede stier/ruter. Man kunne arbejde med at koble vandaktiviteter til den øvrige populære udendørs motion ved eksempelvis at skabe udvikling inden for aktiviteter som triatlon og forskellige andre typer af motionshold i aktiviteter som vinterbadning, dykning, kajakpolo, SUP-træning (stand-up paddling) mv. I den forbindelse er 'TV2 på Tour i Halsnæs' til juli og 'Ironman i Stålets by' i september gode initiativer, som man med fordel kan videreudvikle. En forankring hos lokale aktører og ikke kun udefrakommende kommercielle aktører som eksempelvis Running26, der står for at afvikle Ironman i kommunen i september, kunne skabe mere ejerskab og stolthed internt i kommunen. Samtidig kunne man udvikle på forskellige koncepter til flere forskellige distancer og aktiviteter, så sådanne events bliver mere tilgængelige for almindelige borgere i Halsnæs Kommune og ikke blot et 'tilrejsende cirkus'. Familietriatlon er et godt bud på at gøre eventen mere lokal og deltagervenlig, og en event med mange lokale deltagere vil formentlig afhænge af forarbejdet, lokale borgere og aktørers indsats for at skabe synlighed, borgerinddragelse, forudgående træningssessioner og en deltagerånd omkring eventen, som får flere til at melde sig til løbet.

---

⁶ <http://halsnaes.lokalavisen.dk/penge-til-aktivitetspark-/20150602/artikler/706029272/2244>

Skab bedre samspil mellem faciliteter og natur

- Det er også interessant at se på muligheder for at få idrætsforeninger med på udvikling af aktiviteter, der primært foregår i naturen – eksempelvis med udgangspunkt i et etableret idrætsanlæg og med vekslende brug af idrætsfaciliteter. Kommunen kunne proaktivt opfordre foreninger til at skabe initiativer med midler fra udviklingspuljen.
- Et større samspil mellem traditionelle faciliteter, natur/udeområder, foreninger, kommune og lokalbefolkning bør være i fokus for at gøre eksisterende faciliteter og det omkringliggende miljø til en endnu større livsnerve i lokalsamfundene end i dag.
- I Halsnæs Kommune, hvor en stor andel af befolkningen er pensioneret, og hvor nogle områder er tyndt befolket, kan der være gode grunde til at sikre et solidt samarbejde med foreningsliv og frivillige kræfter i mere eller mindre formelle grupper, når eksempelvis naturområder skal udvikles, så der sker i tråd med ældre borgeres ønsker.

